

Wiadomości

Czwartek, 12 sierpnia 2021

79. rocznica likwidacji gorlickiego getta i otwarcie Siduru Przechodniów

W czwartek, 19 sierpnia – dokładnie w 79. rocznicę likwidacji gorlickiego getta, zapraszamy do udziału w uroczystościach upamiętniających te tragiczne wydarzenia, połączonych z oficjalnym otwarciem Siduru Przechodniów. Tego dnia w Gorlickim Centrum Kultury, zaprezentowany zostanie też wyjątkowy program artystyczny, na który darmowe bilety można odebrać w Pawilonie Historii Miasta (ilość biletów ograniczona).

Program obchodów:

14:00 – Oficjalne otwarcie Siduru Przechodniów i Apel Pamięci

Gorlickie Centrum Kultury:

16:00 – „Opowieści z nocy” – spektakl – Witold Dąbrowski, Teatr NN Lublin

16:30 – Magda Brudzińska Klezmer Trio – koncert cz. I

17:15 – „Był sobie raz...” – spektakl – Witold Dąbrowski, Teatr NN Lublin

18:00 – Magda Brudzińska Klezmer Trio – koncert cz. II

W tym roku Burmistrz Miasta Gorlice Rafał Kukła oraz zaproszeni goście złożą wiązanki i zapalą znicze, pod Sidurem Przechodniów oddając hołd pomordowanym. Podobnie jak w latach ubiegłych - we współpracy z Sądeckim Sztetlem - poprowadzony zostanie Apel Pamięci.

Ziemia Gorlicka przez stulecia była miejscem współistnienia trzech kultur: Pogórze, Łemków i Żydów, czyli katolików, grekokatolików, prawosławnych i wyznawców judaizmu. Przed II wojną światową kwitło życie kulturalne i religijne gorlickich Żydów, skoncentrowane wokół odbudowanej synagogi przy ulicy Piekarskiej. Duża część społeczności żydowskiej zaczynała ulegać zasymilowaniu, modernizując swój tradycyjny sposób życia. Powszechne było przekonanie, że Żydzi są ważnym elementem życia miasta i podobnie jak wszyscy mieszkańcy dążą do odbudowy zrujnowanego wojną regionu i jego gospodarki. Podkreślano wręcz wyjątkowo dobre stosunki polsko-żydowskie panujące w mieście.

Wraz z wybuchem wojny część gorlickich Żydów uciekła na wschód. Po 17 września kilkaset osób zostało zatrzymanych przez Rosjan i zesłanych do łagrów w głąb Związku Radzieckiego. Taki los spotkał m.in. ostatniego rabina Gorlic Eliszę Halberstama, który zmarł na zesłaniu. Szacuje się, że na Syberii wojnę przeżyło ok. 100 gorlickich Żydów.

7 września 1939 roku do Gorlic wkroczyli Niemcy. Zaraz po zajęciu miasta rozpoczęli szykany wobec ludności żydowskiej. Tutejszych Żydów obowiązywały takie same zarządzenia

na terenie całej Generalnej Guberni. Gorlice nie były wyjątkiem.

W połowie października 1941 roku utworzono na terenie Gorlic getto. Oprócz 3500 miejscowych Żydów, umieszczono na niewielkiej przestrzeni, ludność żydowską przesiedloną także z okolicznych miejscowości. Od wiosny 1942 roku zaczęła się stopniowa, systematyczna likwidacja ludności żydowskiej w getcie dokonywana przez Niemców oraz policję ukraińską. Ostateczna likwidacja getta gorlickiego miała miejsce w sierpniu 1942 roku. W dniach 14-19 sierpnia Niemcy dokonali na terenie miasta, w tzw. Buciarni oraz w lesie Garbacz egzekucji ok. 900 osób. Wywiezieni Żydzi gorlicki zostali zamordowani w Bełżcu prawdopodobnie 20 sierpnia 1942 roku.

